॥पश्चमः प्रश्नः॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः॥

नमस्ते रुद्र मृन्यवं उतो त् इषंवे नमः। नमस्ते अस्तु धन्वंने बाहुभ्यांमुत ते नमः। या त् इषुः शिवतंमा शिवं बभूवं ते धनुः। शिवा शंर्व्यां या तव तयां नो रुद्र मृडय। या ते रुद्र शिवा तनूरघोरापांपकाशिनी। तयां नस्तनुवा शन्तंमया गिरिशन्ताभि चांकशीहि। यामिषुं गिरिशन्त हस्ते (१)

बिभ्रष्यस्तेवे। शिवां गिरित्र तां कुंरु मा हि रेसीः पुरुषं जगंत्। शिवेन वर्चसा त्वा गिरिशाच्छां वदामिस। यथां नः सर्वृमिञ्जगंदयक्ष्मर सुमना असंत्। अध्यवोचदिधवृक्ता प्रथमो दैव्यों भिषक्। अही ईश्च सर्वां श्चम्भयन्थ्सर्वां श्च यातुधान्यः। असौ यस्ताम्रो अंरुण उत बुभ्रः सुमङ्गलः। ये चेमार रुद्रा अभितों दिक्षु (२)

श्रिताः संहस्रशोऽवैषा १ हेर्ड ईमहे। असौ योऽवसर्पति नीलंग्रीवो विलोहितः। उतैनं गोपा अंदशन्नदंशन्नदहार्यः। उतैनं विश्वां भूतानि स दृष्टो मृंडयाति नः। नमों अस्तु नीलंग्रीवाय सहस्राक्षायं मीढुषें। अथो ये अंस्य सत्वांनोऽहं तेभ्योऽकरं नमंः। प्र मृंश्च धन्वंनस्त्वमुभयोगिर्वियोज्याम्। याश्चं ते हस्त इषंवः (३)

परा ता भंगवो वप। अवतत्य धनुस्त्व सहंस्राक्ष शतेषुधे। निशीर्यं शल्यानां मुखां शिवो नंः सुमनां भव। विज्यं धनुंः कपिर्दिनो विशंल्यो बाणंवा उत। अनेशन्नस्येषंव आभुरंस्य निष्क्षिं। या ते हेतिर्मीं हुष्टम् हस्ते बभूवं ते धनुः। तयास्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया पिरं ब्युजा। नमंस्ते अस्त्वायुंधायानांतताय धृष्णवें। उभाभ्यांमुत ते नमों बाहुभ्यां तव धन्वंने। पिरं ते धन्वंनो हेतिरस्मान्वृंणक्त विश्वतः। अथो य इंषुधिस्तवारे अस्मन्नि धेंहि तम्॥ (४)

नमो हिरंण्यबाहवे सेनान्यें दिशां च पतंये नमो नमों वृक्षेभ्यो हिरंकेशेभ्यः पशूनां पतंये नमो नमें सिस्पर्अराय त्विषीमते पथीनां पतंये नमो नमों बस्रुशायं विव्याधिनेऽन्नानां पतंये नमो नमो हिरंकेशायोपवीतिने पुष्टानां पतंये नमो नमों भ्वस्यं हेत्ये जगंतां पतंये नमो नमों रुद्रायांतताविने क्षेत्राणां पतये नमो नमों सूतायाहंन्त्याय वनांनां पतंये नमो

नमो (५)

रोहिताय स्थपतेये वृक्षाणां पतेये नमो नमो मुन्निणे वाणिजाय कक्षाणां पतेये नमो नमो भुवन्तये वारिवस्कृतायौषधीनां पतेये नमो नमे उच्चैर्घोषायाऋन्दयेते पत्तीनां पतेये नमो नमः कृथ्स्रवीताय धावते सत्वनां पतेये नमः॥ (६)

वनांनां पर्तये नमो नम् एकात्रतिर्शर्च॥———[२] नमः सहंमानाय निव्याधिनं आव्याधिनींनां पतंये नमो नमेः ककुभायं निषङ्गिणै

स्तेनानां पत्ये नमो नमो निष्क्षिणं इषुधिमते तस्कराणां पत्ये नमो नमो बर्श्वते परिवर्श्वते स्तायूनां पत्ये नमो नमो निष्क्षेते परिवर्श्वते स्तायूनां पत्ये नमो नमो निष्के परिवर्श्वते परिवरायारंण्यानां पत्ये नमो नमो सुकाविभ्यो जिघा स्त्रस्थो मुष्णतां पत्ये नमो नमो उसिमद्भो नक्तं चर्रद्धः प्रकृन्तानां पत्ये नमो नमं उष्णीषिणे गिरिचरायं कुलुश्चानां पत्ये नमो नम (७)

इषुंमद्भो धन्वाविभ्यंश्च वो नमो नमं आतन्वानेभ्यः प्रतिदर्धानेभ्यश्च वो नमो नमं आयच्छंद्भो विसृजद्भंश्च वो नमो नमोऽस्यंद्भो विध्यंद्भश्च वो नमो नम् आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च वो नमो नमः स्वपद्भो जाग्रंद्भश्च वो नमो नमस्तिष्ठंद्भो धावंद्भश्च वो नमो नमः स्वपद्भो जाग्रंद्भश्च वो नमो नमस्तिष्ठंद्भो धावंद्भश्च वो नमो नमो नमस्तिष्ठंद्भा को नमो नमो नमो स्वपद्भी स्वप्ति स्वप्त

शयांनेभ्यश्च वो नमो नर्मः स्वपद्मो जाग्रद्भश्च वो नमो नम्स्तिष्ठद्भो धार्वद्मश्च वो नमो नर्मः स्भापंतिभ्यश्च वो नमो नमो अश्वेभ्योऽश्वंपतिभ्यश्च वो नर्मः॥ (८)

कुलुश्चनां पर्तवे नमो नमोऽश्वंपतिभ्यश्चीणं च॥———[३]

नमं आव्याधिनींभ्यो विविध्यंन्तीभ्यश्च वो नमो नम् उगंणाभ्यस्त्र ह्तीभ्यंश्च वो नमो नमो गृथ्सेभ्यो गृथ्सपंतिभ्यश्च वो नमो नमो व्रातेंभ्यो व्रातंपतिभ्यश्च वो नमो नमो गृणेभ्यो गृणपंतिभ्यश्च वो नमो नमो विरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमो नमो मृहद्भः श्लुष्ठकभ्यंश्च वो नमो नमो र्थिभ्योऽर्थेभ्यंश्च वो नमो नमो रथेंभ्यो (९)

रथंपितभ्यश्च वो नमो नमः सेनाँभ्यः सेनानिभ्यंश्च वो नमो नमः श्वन्तभ्यः सङ्ग्रहीतृभ्यंश्च वो नमो नमस्तक्षंभ्यो रथकारेभ्यंश्च वो नमो नमः कुलालेभ्यः कुमिरेभ्यश्च वो नमो नमः पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यंश्च वो नमो नमं इषुकृद्धो धन्वकृद्धश्च वो नमो नमो मृगयुभ्यः श्वनिभ्यंश्च वो नमो नमः श्वभ्यः श्वपंतिभ्यश्च वो नमः॥ (१०)

रथें-युः श्वपंतिभ्यश्च द्वे चं॥_____[४]

नमों भ्वायं च रुद्रायं च नमंः शर्वायं च पशुपतंये च नमो नीलंग्रीवाय च शितिकण्ठांय च नमंः कपर्दिने च व्युंप्तकेशाय च नमंः सहस्राक्षायं च शतर्थन्वने च नमों गिरिशायं च

नम्] अग्रियाय च प्रथमायं च नमं आशवें चाजिरायं च नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च नमं ऊर्म्याय चावस्वन्याय च नमंः स्रोतस्याय च द्वीप्याय च॥ (१२)

नमों ज्येष्ठायं च किन्छायं च नमः पूर्वजायं चापरजायं च नमों मध्यमायं चापगुल्भायं च नमों जघन्यांय च बुध्नियाय च नमंः सोभ्यांय च प्रतिसर्यांय च नमो याम्यांय च क्षेम्यांय च नमं उर्वर्याय च खल्यांय च नमः श्लोक्यांय चावसान्यांय च नमो वन्यांय च

कक्ष्याय च नर्मः श्रवायं च प्रतिश्रवायं च (१३) नमं आशुषेणाय चाशुरंथाय च नमः शूरांय चावभिन्दते च नमां वर्मिणं च वरूथिने

च नमों बिल्मिनें च कविचेनें च नमें श्रुतायं च श्रुतसेनायं च॥ (१४)

नमों दुन्दुभ्याय चाहनुन्याय चु नमों धृष्णवें च प्रमृशायं चु नमों दूतायं चु प्रहिंताय च नमों निषङ्गिणे चेषुधिमतें च नमंस्तीक्ष्णेषंवे चायुधिने च नमः स्वायुधायं च सुधन्वंने च नमः स्रुत्याय च पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च नमः सूद्याय च सरस्याय च नमों नाद्यायं च वैशन्तायं च (१५)

नमः कूप्याय चावट्याय च नमो वर्ष्याय चावुष्यायं च नमों मेघ्यांय च विद्युत्यांय च नमं ईप्रियांय चातुप्यांय च नमो वात्यांय च रेष्मियाय च नमों वास्तुव्यांय च वास्तुपायं च॥ (१६)

नमः सोमाय च रुद्रायं च नमंस्ताम्रायं चारुणायं च नमः शङ्गायं च पशुपतंये च नमं उग्रायं च भीमायं च नमों अग्रेवधायं च दूरेवधायं च नमों हन्ने च हनीयसे च नमों वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नर्मस्ताराय नर्मः शुम्भवं च मयोभवं च नर्मः शङ्करायं च मयस्कुरायं च नमंः शिवायं च शिवतंराय च (१७)

नमस्तीर्थ्याय च कूल्यांय च नमंः पार्याय चावार्याय च नमंः प्रतरंणाय चोत्तरंणाय च

पञ्चमः प्रश्नः (काण्डम् ४)

नमं आतार्याय चालाद्याय च नमः शष्याय च फेन्याय च नमः सिक्त्याय च प्रवाह्याय च॥ (१८)

श्वतंराय च विश्वचं॥———[८] नम् इरिण्याय च प्रपृथ्याय च नमः कि<शिलायं च क्षयंणाय च नमः कपुर्दिने च

पुल्स्तयें च नमो गोष्ठ्यांय च गृह्यांय च नम्स्तल्प्यांय च गेह्यांय च नमः काट्यांय च गह्येष्ठायं च नमों हृद्य्यांय च निवेष्यांय च नमः पारस्व्यांय च रजस्यांय च नमः शुष्क्यांय च हिरत्यांय च नमो लोप्यांय चोलप्यांय च (१९)

नमं ऊर्व्याय च सूर्म्याय च नमंः पृण्याय च पर्णशृद्याय च नमोऽपगुरमाणाय चाभिघ्नते च नमं आक्खिद्ते च प्रक्खिद्ते च नमो वः किरिकेभ्यो देवानाः हृदयेभ्यो

चाभिघृतं च नम् आक्खिद्तं च प्रक्खिद्तं च नम् वः किर्किभ्या देवानाः हृदयभ्या नम् विक्षीणकभ्यो नम् विचिन्वत्कभ्यो नम् आनिर्हृतेभ्यो नम् आमीवत्कभ्यः॥ (२०)

द्रापे अन्धंसस्पते दरिंद्रन्नीलंलोहित। एषां पुरुंषाणामेषां पंशूनां मा भेर्मारो मो एषां किं चुनामंमत्। या ते रुद्र शिवा तुनूः शिवा विश्वाहंभेषजी। शिवा रुद्रस्यं भेषजी तयां

नो मृड जीवसें। इमार रुद्रायं त्वसें कपिर्दिनें क्षयद्वीराय प्र भैरामहे मृतिम्। यथां नः शमसंद्विपदे चतुंष्यदे विश्वं पृष्टं ग्रामें अस्मि- (२१)

न्ननांतुरम्। मृडा नों रुद्रोत नो मयंस्कृधि क्षयद्वीराय नमंसा विधेम ते। यच्छं च् योश्च मनुरायजे पिता तदंश्याम् तवं रुद्र प्रणीतौ। मा नों महान्तंमुत मा नों अर्भकं मा न उक्षंन्तमृत मा नं उक्षितम्। मा नों वधीः पितरं मोत मातरं प्रिया मा नंस्तनुवों (२२)

रुद्र रीरिषः। मा नंस्तोके तनेये मा न आयुंषि मा नो गोषु मा नो अश्वेष रीरिषः। वीरान्मा नों रुद्र भामितो वंधीर्ह्विष्मंन्तो नमंसा विधेम ते। आरात्तें गोघ्न उत पूरुष्घे श्वयद्वीराय सुम्रम्स्मे तें अस्तु। रक्षां च नो अधि च देव ब्रूह्यधां च नः शर्मं यच्छ द्विबर्हाः। स्तुहि (२३)

श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगं न भीमम्पएह्लुमुग्रम्। मृडा जरि्त्रे रुंद्र स्तवानो अन्यं ते अस्मन्नि वंपन्तु सेनाः। परिं णो रुद्रस्यं हेतिर्वृणक्तु परिं त्वेषस्यं दुर्मृतिरघायोः। अवं स्थिरा मुघवंद्र्यस्तनुष्व मीद्वंस्तोकाय तनयाय मृडय। मीद्वंष्टम् शिवंतम शिवो नः सुमनां भव। पुरमे वृक्ष आयुंधं निधाय कृत्तिं वसान् आ चेर् पिनांकं (२४)

बिश्रदा गंहि। विकिरिद विलोहित नर्मस्ते अस्तु भगवः। यास्ते सहस्र हेतयो-ऽन्यमस्मन्नि वंपन्तु ताः। सहस्राणि सहस्रधा बांहुवोस्तवं हेतर्यः। तासामीशांनो भगवः पराचीना मुखां कृधि॥ (२५)

अस्मिः स्तुत्वः स्तुहि पिनांकुमेकान्नत्रिः शर्च॥———[१०

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याँम्। तेषा र सहस्रयोजनेऽव धन्वांनि तन्मसि। अस्मिन्मंहृत्यंर्ण्वेंऽन्तरिक्षे भ्वा अधि। नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः शुर्वा अधः क्षंमाचराः। नीलंग्रीवाः शितिकण्ठाः हिवर् रुद्रा उपंश्रिताः। ये वृक्षेषुं सस्पिश्रंरा नीलंग्रीवा विलोहिताः। ये भूतानामधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः। ये अन्नेषु विविध्यंन्ति पान्नेषु पिबंतो जनान्। ये पथां पंथिरक्षंय ऐलबृदा यव्युधंः। ये तीर्थानि (२६)

प्रचरन्ति सृकावन्तो निष्क्षिणः। य पृतावन्तश्च भूया एसश्च दिशो रुद्रा विंतस्थिर। तेषा सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि। नमो रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येऽन्तरिक्षे ये दिवि येषामन्नं वातो वर्षमिषंवस्तेभ्यो दश् प्राचीर्दशं दक्षिणा दशं प्रतीचीर्दशोदींचीर्दशोध्वस्तिभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि॥ (२७)

हरि्ण्यांयु द्रापें सहस्राण्येकांदश॥११॥ नमंस्ते रुद्रु नमों भुवायु द्रापें सुप्तविरंशतिः॥२७॥

नमंस्ते रुद्र तं वो जम्भें दधामि॥

हरिः ॐ॥

॥कृष्ण-यजुर्वेदीय-तैत्तिरीय-संहितायां चतुर्थकाण्डे पश्चमः प्रश्नः समाप्तः॥४-५॥